

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii privind fondurile cu capital de risc și proiectul Legii pentru
completarea articolului 20 din Codul fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997

1. Condițiile care au impus elaborarea proiectului

Accesul la finanțare prin intermediul capitalului de risc este considerat unul din cele mai eficiente căi de dezvoltare a IMM-urilor, care se soldează cu crearea noilor locuri de muncă și dezvoltarea mediului de afaceri a țării. Țările cu piețe de capital dezvoltate, în cadrul cărora activează entități ce oferă investiții bazate pe capitalul de risc, demonstrează că ritmul de creștere a IMM-urilor care beneficiază de investiții cu capital de risc depășește ritmul de creștere a celorlalte IMM-uri. Investițiile bazate pe capitalul de risc la etapa de inițiere a afacerilor are un impact determinant asupra dezvoltării IMM-urilor și reprezintă un stimulator eficient al economiei reale.

Fondurile cu capital de risc sînt entități care oferă investiții pentru IMM-uri, aflate la etapa de început a afacerii. De cele mai multe ori, astfel de companii realizează proiecte inovatoare cu un potențial mare de dezvoltare. În Republica Moldova, investițiile bazate pe capital de risc au un potențial înalt, motivat de o cerere extinsă de finanțare din partea IMM-urilor. Acest potențial rămîne în mare parte neexploatat, deși statul și-a propus dezvoltarea unui industrii a capitalului de risc încă în anii '90.

În Republica Moldova nu există oferte de investiții bazate pe capitalul de risc. Acest fapt are două consecințe majore:

- potențialii investitori nu au posibilitatea de a investi în proiectele de afaceri al IMM-urilor, care, deși implică un grad înalt de risc, presupun și un nivel mai înalt de rentabilitate investițională, comparativ cu investițiile financiare în instrumente clasice;
- nu există platforme investiționale care ar oferi resurse pentru proiecte de afaceri ce implică un grad înalt de risc, dar care au un potențial înalt și care, de regulă, sînt realizate la inițierea unor start-up-uri sau implementarea inovațiilor și transferurilor tehnologice.

Necesitatea elaborării și adoptării cadrului normativ privind fondurile cu capital de risc este argumentată de următoarele considerente:

- accesul limitat la finanțare al IMM-urilor;
- finanțarea insuficientă a inovațiilor;
- numărul limitat de instrumente și mecanisme financiare;
- dezvoltarea slabă a IMM inovatoare și lipsa instrumentelor inovative de susținere.

2. Cadrul juridic

Elaborarea proiectelor ambelor legi se impune în vederea implementării Strategiei de dezvoltare a sectorului întreprinderilor mici și mijlocii pentru anii 2012-2020, aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.685 din 13.09.2012.

În același sens, lit. (d), art.63 din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017-2019, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1472 din 30.12.2016, obligă autoritățile statului să

asigure „Încurajarea dezvoltării politicii în domeniul inovării, prin schimbul de informații și de bune practici privind comercializarea în domeniul cercetării și al dezvoltării (inclusiv instrumente de sprijin pentru întreprinderile nou-înființate bazate pe tehnologie), dezvoltarea de poluri (clustere) și accesul la finanțare.

De remarcat că elaborarea și adoptarea cadrului normativ în domeniul capitalului de risc a fost prevăzută în circa 19 documente de politici aprobate de Guvern începând cu 1996.

3. Finalitățile urmărite

Obiectivul general al proiectului legii este creșterea competitivității IMM-urilor din Republica Moldova pe piața locală și internațională. Obiectivul în cauză presupune stimularea și sprijinirea inițiativelor de dezvoltare a unor tehnologii inovatoare, eficiente și ecologice, și facilitarea accesul IMM-urilor la finanțări pentru proiecte inovaționale și dezvoltării prin intermediul capitalului de risc. Scopul de bază al proiectului Legii este crearea unui cadru normativ eficient și optim privind constituirea și activitatea fondurilor cu capital de risc, care va asigura:

- apariția și dezvoltarea unor entități apte să ofere investiții bazate pe capitalul de risc;
- accesul IMM-urilor la resurse financiare în condiții optime, pe termen mediu și lung, pentru start-up-uri și proiecte inovaționale;
- protejarea intereselor investitorilor care dețin unități de fond sau acțiuni ale fondului cu capital de risc și care beneficiază de serviciile fondurilor cu capital de risc;
- protejarea intereselor statului – protecția consumatorilor pe piața financiară, facilitarea accesului la produse și servicii financiare, promovarea eficienței și transparenței pieței financiare, reducerea riscurilor sistemice și menținerea stabilității pe piața financiară.

Adoptarea proiectului Legii va avea următoarele beneficii:

- crearea unui cadru normativ privind capitalul de risc, care va permite apariția fondurilor cu capital de risc;
- stabilirea unui regim de activitate favorabil apariției fondurilor cu capital de risc;
- ajustarea cadrului normativ național la acquis-ul comunitar și crearea premiselor pentru atragerea capitalului de risc în Republica Moldova de la entitățile din UE;
- stimulent în dezvoltarea pieței financiare prin apariția unor noi operatori pe piață, în persoana fondurilor deschise cu capital de risc;
- crearea unor surse noi de finanțare pentru IMM-uri, destinate în principal activităților în domeniul inovațional;
- dezvoltarea unor instrumente alternative de finanțare, care va ridica nivelul de competitivitate pe piața financiară și va face instrumentele existente mai accesibile pentru IMM-uri;
- dezvoltarea unor IMM-uri competitive la nivel local și internațional care vor permite o dezvoltare economică continuă.

4. Principalele prevederi ale proiectelor Legii

Proiectul Legii transpune Regulamentul (UE) nr. 345/2013 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene din 17 aprilie 2013 privind fondurile europene cu capital

de risc. Concomitent, proiectul legii conține un șir de prevederi noi, referitoare la activitatea fondurilor închise cu capital de risc.

Proiectul legii menționate stabilește condițiile de creare, autorizare și supraveghere, cerințe privind investițiile și investitorii eligibili, întreprinderile de portofoliu eligibile, structura portofoliului, administratorii și modul de administrare, organizarea activității interne a fondurilor.

Proiectul legii pentru completarea Codului fiscal propune introducerea unor facilități fiscale, care vor impulsiona apariția fondurilor cu capital de risc, și vor stimula investițiile bazate de capital de risc.

5. Surse de finanțare

Adoptarea și implementarea proiectului Legii nu implică costuri adiționale pentru IMM-uri sau bugetul de stat, avându-se în vedere că nu se propune crearea unui sau mai multor fonduri cu capital de risc din contul bugetul de stat și nu se stabilesc cerințe suplimentare față de activitatea IMM-urilor.

În același timp, costurile administrative înalte pe care le implică crearea și organizarea activității fondurilor cu capital de risc ar putea constitui o barieră în apariția acestor entități de finanțare a IMM-urilor în Republica Moldova. În aceste condiții, proiectul Legii propune crearea fondurilor închise cu capital de risc, care nu vor fi subordonate cerințelor rigide de organizare a activității, fapt ce va permite eliminarea cele mai costisitoare categorii de cheltuieli.

Secretar de stat

Vitalie IURCU